

Рішення, прийняті другою судовою палатою Вищого адміністративного суду України

У Х В А Л А

Вищого адміністративного суду України
від 18 вересня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Шведа Е. Ю. (доповідач), суддів: Веденяпіна О. А., Зайцева М. П., Масло І. В., Швеця В. В., за участю: позивача Г. В. М., представника позивача Т. Т. М., представника відповідача Л. О. О., розглянувши у відкритому судовому засіданні заяву про збільшення та доповнення позовних вимог у справі за позовом Г. В. М. до Вищої ради юстиції про визнання рішення незаконним,

В С Т А Н О В И В:

Позивач звернувся до суду з позовом до Вищої ради юстиції, в якому просив визнати незаконним її рішення від 11 червня 2013 р. № 516/0/15-13 про внесення подання Верховній Раді України про звільнення Г. В. М. з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська за порушення присяги.

18 вересня 2013 р. в судовому засіданні позивач Г. В. М. заявив клопотання про збільшення та доповнення позовних вимог, у якому він наводить обґрунтування позовних вимог та просить, крім вимог, заявлених у позові, визнати незаконною Постанову Верховної Ради України № 455-VII від 5 вересня 2013 р. в частині звільнення його з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська у зв'язку з порушенням присяги.

Згідно з положеннями ч. 1 ст. 51 КАСУ позивач має право в будь-який час до закінчення судового розгляду збільшити або зменшити розмір позовних вимог. Позивач має право до початку судового розгляду справи по суті змінити предмет або підставу позову шляхом подання письмової заяви.

Відповідно до ч. 1 ст. 137 КАСУ позивач може протягом всього часу судового розгляду збільшити або зменшити розмір позовних вимог, подавши письмову заяву, яка приєднується до справи. До початку судового розгляду справи по суті позивач може змінити підставу або предмет адміністративного позову, подавши письмову заяву, яка приєднується до справи. Заява про зміну позовних вимог повинна відповідати вимогам, які встановлені цим Кодексом для позовних заяв.

Таким чином, доповнення позовних вимог новими вимогами можливе шляхом зміни предмета або підстави позову.

Зміна позову повинна стосуватись тих спірних правовідносин, які вже розглядаються судом. Заява про зміну позовних вимог не може підмінювати подання нового адміністративного позову.

Зі змісту заяви позивача про збільшення та доповнення позовних вимог вбачається, що нові вимоги фактично змінюють як предмет, так і підставу позову. Тому така зміна вимог виходить за межі спірних правовідносин і не є зміною вимог в розумінні ст. 137 КАСУ.

Отже, позивач має право звернутись до суду з новим позовом, який розглядатиметься в іншому позовному провадженні.

Відповідно до норми ч. 1 ст. 137 КАСУ у разі невідповідності такої заяви вимогам ст. 106 цього Кодексу суд своєю ухвалою повертає її позивачу.

За таких обставин заява позивача Г. В. М. про збільшення та доповнення позовних вимог підлягає поверненню позивачу.

Керуючись статтями 106, 137, 160, 165, 171-1 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Повернути Г. В. М. заяву про збільшення та доповнення позовних вимог у справі за його позовом до Вищої ради юстиції про визнання рішення незаконним.

Ухвала є остаточною та не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А

Вищого адміністративного суду України

від 2 жовтня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Веденяпіна О. А., суддів: Зайцева М. П., Шведа Е. Ю., Кравцова О. В., Юрченко В. П., розглядаючи у порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом Ш. В. М. до Президента України про визнання дій протиправними та скасування акта,

в с т а н о в и в:

Ш. В. М. звернувся в суд з адміністративним позовом до Президента України, в якому просив визнати дії відповідача щодо призначення М. Азарова Прем'єр-міністром України протиправними та скасувати Указ Президента України «Про призначення М. Азарова Прем'єр-міністром України» від 13 грудня 2013 р. № 696/2012.

Враховуючи неприбуття в судове засідання сторін, належним чином повідомлених про дату, час і місце судового засідання, відповідно до вимог ст. 122 КАСУ судовий розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження.

Ухвалою судді Вищого адміністративного суду України від 21 червня 2013 р. відкрито провадження у цій справі.

Ухвалою судді Вищого адміністративного суду України від 25 червня 2013 р. закінчено підготовче провадження та призначено справу до розгляду в судовому засіданні на 11 год 30 хв 10 липня 2013 р.

На адресу позивача надіслано повістку про виклик, яка повернулася до суду у зв'язку із закінченням терміну зберігання (а.с. 12–16).

Оскільки Ш. В. М. не прибув у судове засідання і від нього не надійшло заяви про розгляд справи за його відсутності, суд на підставі п. 2 ч. 1 ст. 128 КАСУ відклав розгляд справи на 11 год 45 хв 21 серпня 2013 р.

Про дату, час і місце судового засідання 21 серпня 2013 р. позивач повідомлявся телефонограмою (а.с. 21) та повісткою про виклик (а.с. 19), що була вручена йому 17 липня 2013 р. за адресою, вказаною ним у позовній заяві, однак до суду не з'явився.

21 серпня 2013 р. до Вищого адміністративного суду України надійшло клопотання Ш. В. М. від 20 серпня 2013 р., в якому він просив відкласти розгляд справи та вирішити питання про її розгляд у режимі відеоконференції.

У зв'язку з неприбуттям позивача в судове засідання розгляд справи було відкладено на 10 год 30 хв 11 вересня 2013 р., а Ш. В. М. проінформовано, що на цей час відсутня технічна можливість для проведення судового засідання в режимі відеоконференції.

Позивача належним чином повідомлено про дату, час і місце судового засідання 11 вересня 2013 р., що підтверджується повідомленням про вручення поштового відправлення, яке було отримано ним особисто 6 вересня 2013 р., та телефонограмою (а.с. 25, 28), однак до суду він повторно не з'явився.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 11 вересня 2013 р. відкладено розгляд справи за адміністративним позовом Ш. В. М. на 11 год 30 хв 2 жовтня 2013 р.

Позивача повторно повідомлено про те, що на цей час у Вищому адміністративному суді України відсутня технічна можливість для проведення судового засідання в режимі відеоконференції.

Ш. В. М. роз'яснено, що відповідно до ч. 3 ст. 128 та п. 4 ч. 1 ст. 155 КАСУ в разі повторного неприбуття у судове засідання позивача, належним чином повідомленого про дату, час і місце судового розгляду, без поважних причин, якщо від нього не надійшло заяви про розгляд справи за його відсутності, суд залишає позовну заяву без розгляду.

Позивача належним чином повідомлено про дату, час і місце судового засідання, що підтверджується повідомленням про вручення поштового відправлення, яке було отримано ним особисто 18 вересня 2013 р. (а.с. 33), однак у черговий раз він не з'явився до суду, доказів на підтвердження поважності причин неявок у судові засідання не надав.

З огляду на ті обставини, що позивач повторно не прибув у судові засідання без поважних причин, заяви про розгляд справи за його відсутності від нього не надійшло, суд на підставі п. 4 ч. 1 ст. 155 КАС України залишає позовну заяву Ш. В. М. без розгляду.

Керуючись статтями 155, 160, 165 171-1 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Позовну заяву Ш. В. М. до Президента України про визнання дій протиправними та скасування акта залишити без розгляду.

Ухвала є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

ПОСТАНОВА

Вищого адміністративного суду України

від 9 жовтня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Веденяпіна О. А., суддів: Зайцева М. П., Цвіркуна Ю. І., Шведа Е. Ю., Юрченко В. П., розглянувши у порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом М. С. А. до Вищої ради юстиції про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії,

в с т а н о в и в:

М. С. А. звернувся в Донецький окружний адміністративний суд з адміністративним позовом до Вищої ради юстиції, Голови Вищої ради юстиції К. В. М. про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії.

Ухвалою судді Донецького окружного адміністративного суду України від 26 липня 2013 р. відкрито провадження в адміністративній справі за позовом М. С. А.

Ухвалою судді Донецького окружного адміністративного суду України від 13 серпня 2013 р. адміністративну справу за позовом М. С. А. до Вищої ради юстиції, Голови Вищої ради юстиції К. В. М. про визнання протиправною бездіяльності, зобов'язання вчинити певні дії в частині позовних вимог, заяв-

лених до Вищої ради юстиції, передано на розгляд Вищому адміністративному суду України.

З урахуванням заяви про збільшення позовних вимог від 27 вересня 2013 р. М. С. А. просив:

— визнати дії Вищої ради юстиції протиправними щодо відмови надання довідок за наслідками розгляду його заяв від 16 січня та 1 лютого 2013 р.;

— зобов'язати відповідача надіслати довідки за наслідками перевірки його заяв від 16 січня та 1 лютого 2013 р.

В обґрунтування позовних вимог М. С. А. вказав, що розгляд його звернень від 16 січня та 1 лютого 2013 р. відповідачем проведено з порушенням порядку, передбаченого чинним законодавством України.

У письмовому запереченні представник відповідача позовні вимоги не визнала та просила відмовити у задоволенні адміністративного позову.

Позивач, належним чином повідомлений про дату, час і місце судового розгляду, в судове засідання не прибув, у письмовій заяві від 27 вересня 2013 р. просив розглядати справу без його участі.

Представник відповідача подала до суду письмове клопотання про розгляд справи у порядку письмового провадження.

У зв'язку із зазначеним та відповідно до вимог ст. 122 КАСУ розгляд справи здійснювався в порядку письмового провадження.

Заслухавши суддю доповідача та дослідивши докази у справі, колегія суддів доходить такого.

Судом встановлено, що на адресу Вищої ради юстиції надійшли заяви М. С. А. від 16 січня та 1 лютого 2013 р., у яких він зазначав про порушення судьями Шахтарського міськрайонного суду Донецької області, Донецького апеляційного адміністративного суду, Вищого адміністративного суду України норм чинного законодавства України.

Листом від 13 лютого 2013 р. № М-214/0,1-1436/0/9-13 за підписом Голови Вищої ради юстиції К. В. М. позивача повідомлено, що Вища рада юстиції, діючи в межах повноважень, визначених ст. 131 Конституції України та ст. 3 Закону України «Про Вищу раду юстиції», не є органом правосуддя і не вправі надавати правову оцінку судовим рішенням чи будь-яким чином втручатися у судочинство. З цього ж листа також випливає, що заяви М. С. А. не містять відомостей, які б могли слугувати достатніми підставами для призначення перевірки відносно суддів.

Відповідно до ст. 19 Конституції України правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно зі ст. 2 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (далі — Закон № 22/98-ВР) повноваження, організація і порядок діяльності Вищої ради юстиції визначаються Конституцією України, цим Законом та регламентом Вищої ради юстиції, який затверджується на її засіданні.

У силу п. 3 ч. 1 ст. 131 Конституції України до відання Вищої ради юстиції належить здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів Верховного Суду України і суддів вищих спеціалізованих судів та розгляд скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів апеляційних та місцевих судів, а також прокурорів.

Відповідно до ст. 1 Закону № 22/98-ВР Вища рада юстиції є колегіальним, незалежним органом, відповідальним за формування високопрофесійного суддівського корпусу, здатного кваліфіковано, сумлінно та неупереджено здійснювати правосуддя на професійній основі, а також за прийняття рішень стосовно порушень судьями і прокурорами вимог щодо несумісності та, у межах своєї компетенції, про їх дисциплінарну відповідальність.

Стаття 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) визначає дисциплінарне провадження як процедуру розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

Частини 2 та 3 ст. 84 названого вище Закону зокрема передбачають, що право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має кожен, кому відомі такі факти. Не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання такого права, як засобу тиску на суддю у зв'язку із здійсненням ним правосуддя.

Крім того, у ч. 4 ст. 84 цього Закону закріплено, що дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

Згідно із ст. 85 Закону № 2453-VI дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють: 1) Вища кваліфікаційна комісія суддів України — щодо суддів місцевих та апеляційних судів; 2) Вища рада юстиції — щодо суддів вищих спеціалізованих судів та суддів Верховного Суду України.

У силу ст. 38 Закону № 22/98-ВР підставою для відкриття дисциплінарного провадження є подання члена Вищої ради юстиції за результатами перевірки повідомлень, що надійшли до Вищої ради юстиції.

Стадії дисциплінарного провадження встановлені ст. 39 Закону № 22/98-ВР у такій послідовності: 1) перевірка даних про дисциплінарний проступок;

2) відкриття дисциплінарного провадження; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення.

Статтею 40 Закону № 22/98-ВР передбачено, що перевірка даних про дисциплінарний проступок здійснюється за дорученням Вищої ради юстиції або Голови Вищої ради юстиції одним із членів Вищої ради юстиції шляхом одержання письмового пояснення від судді та інших осіб, витребування судових справ (їх копій), розгляд яких закінчено, та ознайомлення з судовими справами, розгляд яких не закінчено, одержання іншої інформації від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадян чи їх об'єднань.

У Рішенні Конституційного Суду України від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин 2 і 4 ст. 1, абз. 2 п. 8 ч. 1 ст. 18, ч. 1 ст. 25, пунктів 1, 2, 4 ч. 1 ст. 30, ч. 1 ст. 31, ч. 1 ст. 32, п. 2 ч. 2 ст. 33, п. 2 ч. 2 та ч. 3 ст. 37, статей 38 і 48 Закону України «Про Вищу раду юстиції» зазначається, що Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти звернення народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини так само, як і звернення інших посадових осіб, органів державної влади і місцевого самоврядування, кожного громадянина, якщо в них містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення.

Аналіз наведених положень Закону № 22/98-ВР та Закону № 2453-VI, вказаного вище Рішення Конституційного Суду України дає підстави для висновку, що стадіям дисциплінарного провадження передуює вирішення питання про те, чи містить звернення, що надійшло до Вищої ради юстиції, відомості про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

Виходячи із аналізу цих самих актів, Вища рада юстиції колегіально розглядає звернення, стосовно яких є результати перевірки і не може розглядати такі звернення поза межами встановленої процедури.

Надаючи відповідь на звернення позивачів, Голова Вищої ради юстиції здійснював свої повноваження, передбачені Законом України «Про Вищу раду юстиції» та Регламентом Вищої ради юстиції.

Отже, спірні правовідносини виникли не за участю Вищої ради юстиції як колегіального органу, а з її посадовою особою, яка є окремим суб'єктом владних повноважень і здійснює владні управлінські функції на основі закону.

Враховуючи викладене, Вища рада юстиції не порушила вимог законодавства України, не приймала незаконних рішень, не вчиняла протиправних дій та не допускала протиправної бездіяльності щодо позивачів.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіривши їх доказами, суд дійшов висновку про відсутність підстав для задоволення позову.

Керуючись статтями 158–163, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову М. С. А. до Вищої ради юстиції про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А

Вищого адміністративного суду України

від 30 жовтня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Масло І. В., суддів: Веденяпіна О. А., Зайцева М. П., Шведа В. В., Швеця В. В., за участю: позивача В. С. О., представника відповідача З. Є. О., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовною заявою В. С. О. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання протиправним та скасування рішення,

В С Т А Н О В И В:

24 вересня 2012 р. В. С. О. звернувся до Вищого адміністративного суду України як до суду першої інстанції із позовною заявою до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія, ВККС України) про визнання протиправним та скасування рішення, в якому він просив визнати протиправним та скасувати рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 29 серпня 2013 р. щодо притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

В позові зазначив, що він працює суддею Херсонського окружного адміністративного суду. 29 серпня 2013 р. відповідачем було прийняте рішення, яким йому оголошено догану. При розгляді дисциплінарної справи Комісією було по суті розглянуто дії та наказ голови Херсонського окружного адміністративного суду про відмову в наданні йому відпустки тривалістю один день для можливості бути присутнім на прийомі у голови Вищого адміністративного суду України Темкіжева І. Х. На момент розгляду відповідачем дисциплінарної справи щодо нього у Миколаївському окружному адміністративному

суді розглядались дві адміністративні справи за його позовними заявами до голови Херсонського окружного адміністративного суду про порушення його права на відпустку, про незаконні дії та рішення (наказ) голови суду, тобто відповідач виніс рішення у дисциплінарній справі передчасно, до прийняття судом рішення у двох справах, чим зумовив майбутнє рішення суду та вчинив тиск на суд.

Просив визнати протиправним та скасувати рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 29 серпня 2013 р. щодо притягнення В. С. О. до дисциплінарної відповідальності.

Крім того, позивач надав доповнення до позовної заяви, в яких зазначено, що ВККС України своїм рішенням втруtilась у розгляд адміністративної справи № 821/1379/13-а, що знаходилась на момент прийняття оскаржуваного рішення в провадженні Миколаївського окружного адміністративного суду. Комісія розтлумачила поняття «пільга», передбачене п. 4 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про відпустки» та п. 12 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та дала оцінку тим обставинам, що є предметом позову, визначивши, що пільга щодо нього не діє. Разом з тим пільги не можуть бути скасовані або змінені. У рішенні є посилення на ст. 1 Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням ХІ (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 р., який був опублікований 27 березня 2013 р., після виникнення спірних правовідносин, тому не підлягає застосуванню. Зазначив, що склад Комісії є нелегітимним, оскільки троє членів ВККС України на момент їх призначення досягли 65 років, а згідно з нормами діючого законодавства України до складу Комісії не можуть входити судді після досягнення цього віку. Відповідач при винесенні рішення врахував тільки негативну частину характеристики, не взявши до уваги її позитивну частину. Доповідна записка щодо пошкодження ним оригіналу наказу про порушення трудової дисципліни не могла бути врахована при винесенні рішення, оскільки головний спеціаліст з кадрової роботи В. М. М., яка її підписала, не знаходилась в кабінеті при підписанні ним наказу.

У судовому засіданні В. С. О. доводи позову з урахуванням доповнень до позовної заяви підтримав та просив задовольнити позовні вимоги в повному обсязі.

Представник відповідача в судовому засіданні надала пояснення, аналогічні письмовим запереченням. Просила відмовити в задоволенні позовних вимог, оскільки відповідач при прийнятті оскаржуваного рішення про притягнення судді В. С. О. до дисциплінарної відповідальності не допустив порушень Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та Регламенту Комісії.

Заслухавши пояснення сторін у справі, з'ясувавши обставини справи та перевіrivши їх доказами в межах заявлених позовних вимог, колегія суддів встановила таке.

Указом Президента України «Про призначення суддів» від 13 травня 2004 р. № 539/2004 В. С. О. призначено суддею Комсомольського районного суду Чернігівської області.

Указом Президента України «Про призначення суддів» від 7 червня 2007 р. № 510/2007 В. С. О. призначено суддею Херсонського окружного адміністративного суду.

Згідно з Постановою Верховної Ради України «Про обрання суддів» від 21 жовтня 2010 р. № 2635-VI В. С. О. обраний на посаду судді Херсонського окружного адміністративного суду безстроково.

Відповідно до посвідчення, виданого 29 березня 2010 р., серія АБ № 485823, він є учасником бойових дій.

18 квітня 2013 р. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України надійшла заява голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. (вх. № 8вк-2894/13) щодо неправомірності поведінки судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О., в якій зазначено, що 21 березня 2013 р. суддя В. С. О. звернувся до нього із заявою про надання відпустки без збереження заробітної плати на один день (22 березня 2013 р.), посиляючись на Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Відповідно до списку призначених справ у судді В. С. О. на цю дату було призначено до розгляду 4 справи, у зв'язку з чим йому було відмовлено в наданні відпустки. З резолюцією про відмову він був ознайомлений. 22 березня 2013 р. В. С. О. на роботу не вийшов. Поведінку пояснив тим, що відповідно до п. 12 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» має пільгу на отримання відпустки. Зазначив, що порушив присягу судді. Демонстративне ігнорування виконання свого обов'язку по розгляду призначених справ підриває авторитет правосуддя. За фактом відсутності судді на роботі був виданий наказ голови суду № 06-05/18 від 5 квітня 2013 р., який пошкоджено В. С. О. при ознайомленні. На думку голови суду, суддя не може керувати своїми емоціями та у такий спосіб демонструє свою зневагу до управлінських документів, що стосуються його поведінки. Просив притягнути суддю В. С. О. до дисциплінарної відповідальності.

Листом від 26 квітня 2013 р. № 8вк-2894/13 член Комісії К. Г. А. витребувала обґрунтовані пояснення судді В. С. О. стосовно обставин, викладених у заяві голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф., характеристику, а також довідку про показники роботи судді, засвідчені головою суду.

Витребувані документи були отримані Комісією 21 травня 2013 р., що підтверджується штампом вхідної кореспонденції.

За результатами перевірки заяви членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів К. Г. А. був складений висновок, яким запропоновано відкрити дис-

циплінарну справу стосовно судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О.

У висновку зазначено, що суддя В. С. О., незважаючи на відмову голови суду в наданні йому відпустки на 22 березня 2013 р., був відсутній на робочому місці упродовж всього дня без поважних причин, чим порушив правила внутрішнього трудового розпорядку Херсонського окружного адміністративного суду, затвердженого наказом голови суду від 21 вересня 2007 р. № 4-4/1 та п. 6 Колективного договору Херсонського окружного адміністративного суду, прийнятого загальними зборами трудового колективу 26 грудня 2007 р. З доводами судді стосовно того, що він має таку пільгу, як використання чергової відпустки у зручний час, а також одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік, погодитись не можна, оскільки використання додаткової відпустки повинно бути погоджено з адміністрацією установи, а йому було відмовлено в наданні відпустки на 22 березня 2013 р. з огляду на призначені чотири справи на цей день. При ознайомленні з наказом голови суду від 5 квітня 2013 р. № 06-05/18 суддя В. С. О. пошкодив його оригінал, що підтверджується доповідною запискою головного спеціаліста з кадрової роботи В. М. М. З характеристики на суддю вбачається, що він хворобливо сприймає критичні зауваження та потребує до себе особливої уваги порівняно з іншими працівниками суду, свої власні інтереси ставить вище обов'язку судді по здійсненню судочинства. Оскільки заява голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. містить відомості про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а саме — про систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя (ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»), та може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, вона є підставою для відкриття щодо судді дисциплінарної справи.

Листом від 30 травня 2013 р. за № 8вк-2894/13 член Комісії К. Г. А. повідомила голову Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. та суддю Херсонського окружного адміністративного суду В. С. А. про засідання ВККС України, яке відбудеться 13 червня 2013 р., до порядку денного якого внесено питання про розгляд дисциплінарної справи відносно судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О., відкритої за заявою голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф.

6 червня 2013 р. до відповідача надійшла розписка судді В. С. О. про його повідомлення щодо засідання ВККС України, призначеного на 13 червня 2013 р., на якому розглядатиметься дисциплінарна справа за заявою голови Херсонського окружного адміністративного суду (супровідний лист голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. від 4 червня 2013 р. за вих. № 10078 (р)).

4 червня 2013 р. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України надійшло доповнення голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. (вх. № 8вк-2894/13/1) до заяви щодо неправомірності поведінки судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О., в якому він просив при вирішенні питання врахувати таке. Суддя В. С. О. постійно звертається до судів різних інстанцій, але, перебуваючи на засіданнях як сторона процесу, він відсутній на своєму робочому місці без яких-небудь попереджень, у зручний для нього час покидає роботу, завчасно не повідомляючи голову суду про його відсутність, не пред'являючи судові повістки та виклики до суду. Брати на ці дні відпустку без збереження заробітної плати суддя категорично відмовляється, тому йому необхідно виплачувати заробітну плату. Вважає таку поведінку судді неправомірною, оскільки суддя є ініціатором масових судових процесів і стороною у справі.

Листом від 11 червня 2013 р. за № 8вк-2894/13 член Комісії К. Г. А. повідомила, що фактично на засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України 13 червня 2013 р. буде вирішуватися питання про відкриття або про відмову у відкритті дисциплінарної справи щодо судді В. С. О.

Рішенням № 1817/дп-13 від 13 червня 2013 р. було відкрито дисциплінарну справу стосовно судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О., в якому Комісія дійшла висновку про наявність у діях судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. А. ознак дисциплінарного проступку, що є підставою для відкриття щодо нього дисциплінарної справи.

Листом від 13 червня 2013 р. за № 8вк-2894/13 член Комісії К. Г. А. надіслала голові Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. копію рішення ВККС України від 13 червня 2013 р. та висновок члена Комісії, складений за результатами перевірки, для вручення судді В. С. О.

25 червня 2013 р. до ВККС України надійшла розписка судді В. С. О. про отримання ним копії висновку та рішення ВККС України від 13 червня 2013 р. № 1817 стосовно відкриття дисциплінарної справи (супровідний лист голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. від 19 червня 2013 р. за вих. № 11239(р)).

Суддею Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. були надіслані додаткові пояснення разом з додатками, які зареєстровані ВККС України 26 червня 2013 р. (вх. № 8вк-2894/13).

16 липня 2013 р. до ВККС України надійшла заява В. С. О. (вх. № 8вк-289/13) про відвід члена Комісії К. Г. А., яка була розглянута на засіданні ВККС України та прийнято рішення від 31 липня 2013 р. № 2312/дп-13 про відмову у задоволенні цієї заяви.

Листом від 8 серпня 2013 р. за вх. № 8вк-2894/13 член Комісії К. Г. А. повідомила голову Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф.

та суддю Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. про засідання ВККС України 29 серпня 2013 р., на якому буде розглядатися дисциплінарна справа щодо судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О., відкрита за заявою голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф.

20 серпня 2013 р. до ВККС України надійшла розписка судді В. С. О. про отримання ним копії листа ВККС України від 8 серпня 2013 р. № 8вк-2894/13 (супровідний лист голови Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. від 13 серпня 2013 р. за вих. № 2917/13).

Рішенням ВККС України від 29 серпня 2013 р. № 2323/дп-13 суддю Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. притягнуто до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку та застосовано до нього дисциплінарне стягнення у виді догани.

Як підстава для прийняття цього рішення в ньому вказано порушення суддею своїх посадових обов'язків, грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя та згідно з п. 4 ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» є підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Листами від 5 вересня 2013 р. вих. № 8вк-2894/13 член Комісії К. Г. А. надіслала голові Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. та судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. копію рішення ВККС України від 29 серпня 2013 р.

Вважаючи незаконним рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України № 2323/дп-13 від 29 серпня 2013 р., позивач звернувся до суду з цією позовною заявою, в якій просив його скасувати.

Суд перевіряє процедуру прийняття рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 29 серпня 2013 р. № 2323/дп-13 та відповідність його вимогам ст. 19 Конституції України та ст. 2 КАСУ.

Згідно з ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України

Відповідно до ч. 3 ст. 2 КАСУ у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між

будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Частиною 2 ст. 71 КАСУ передбачено, що в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Колегія суддів доходить висновку, що відповідачем доведена законність рішення про притягнення судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. до дисциплінарної відповідальності, керуючись таким.

Спірні правовідносини регулюються Законом України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон).

Як встановлено судом, голова Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. звернувся до відповідача із заявою, повідомивши Вищу кваліфікаційну комісію суддів України про неправомірну поведінку судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О.

За результатами перевірки викладених у заяві даних членом Комісії К. Г. А. був складений висновок, яким запропоновано відкрити дисциплінарну справу стосовно судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О.

Вказаний висновок разом із зібраними у процесі перевірки матеріалами був переданий на розгляд ВККС України, що відповідає приписам частин 2 та 6 ст. 86 Закону.

ВККС України вирішила відкрити дисциплінарну справу, прийнявши 13 червня 2013 р. відповідне рішення № 1817/дп-13 згідно з ч. 7 ст. 86 Закону № 2453.

Рішенням Комісії від 29 серпня 2013 р. № 2323/дп-13 до судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. застосовано дисциплінарне стягнення у виді догани.

Таким чином, колегія суддів приходять до висновку про дотримання Комісією процедури розгляду питання щодо дисциплінарної відповідальності судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О.

Стосовно підстав прийняття рішення Комісії від 29 серпня 2013 р. № 2323/дп-13 суд зазначає таке.

Згідно з п. 4 ч. 1 ст. 83 Закону № 2453 суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з таких підстав: систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя.

Судом встановлено, що 21 березня 2013 р. позивач подав голові Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. заяву про надання

йому відпустки без збереження заробітної плати строком на один день (22 березня 2013 р.) відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Того самого дня голова Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. відмовив В. С. О. в наданні відпустки шляхом написання відповідної резолюції на заяві, про що був повідомлений позивач.

22 березня 2013 р. В. С. О. на робоче місце не вийшов, у зв'язку з чим 5 квітня 2013 р. головою суду видано наказ № 06-05/18, яким визнано прогулом відсутність В. С. О. на робочому місці 22 березня 2013 р. упродовж усього робочого дня без поважних причин.

Як вбачається з рішення Комісії № 2323/дп-13 від 29 серпня 2013 р., суддя В. С. О. 22 березня 2013 р. без поважних причин упродовж усього робочого дня був відсутній на робочому місці, незважаючи на те, що у наданні відпустки йому було відмовлено головою суду.

З цього приводу колегія суддів зазначає таке.

Згідно із ч. 2 ст. 24 Закону голова місцевого суду з питань, що належать до його адміністративних повноважень, видає накази і розпорядження.

Відповідно до п. 15.1 розділу XV Інструкції з діловодства в апеляційних і місцевих адміністративних судах, затвердженої наказом Державної судової адміністрації від 5 грудня 2006 р. № 155 накази суду та розпорядження голови суду підписує голова суду. Накази суду поділяються на накази з основної діяльності, накази за особовим складом, накази про надання відпусток та накази з адміністративно-господарських питань.

Таким чином, підставою для використання відпустки, в тому числі без збереження заробітної плати, є відповідний наказ голови суду про надання відпустки.

Враховуючи, що голова Херсонського окружного адміністративного суду П. В. Ф. не видавав наказу про надання судді Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. відпустки без збереження заробітної плати, що не заперечував позивач, колегія суддів доходить висновку про те, що Комісія в оскаржуваному рішенні правильно зазначила, що позивач упродовж усього дня (22 березня 2013 р.) без поважних причин був відсутній на робочому місці.

Щодо доводів позивача про безпідставність посилання відповідача в оскаржуваному рішенні на ст. 1 Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням XI (чергового) З'їзду суддів України 22 лютого 2013 р., оскільки такий акт був опублікований 27 березня 2013 р., та відповідно до Указу Президента України від 10 червня 1997 р. № 503/97 на момент виникнення спірних правовідносин не набрав законної сили, колегія суддів зазначає таке.

Як вбачається з преамбули Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів набрання ними чинності»

від 10 червня 1997 р. № 503/97, він стосується порядку офіційного оприлюднення нормативно-правових актів, що їх приймають Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, та набрання ними чинності.

Таким чином, вказаний Указ Президента України не регулює порядок набрання чинності Кодексом суддівської етики, затвердженим З'їздом суддів України.

Згідно зі ст. 56 Закону № 2453 питання етики суддів визначаються Кодексом суддівської етики, що затверджується з'їздом суддів України.

На XI (черговому) З'їзді суддів України 22 лютого 2013 р. було прийнято рішення про затвердження Кодексу суддівської етики.

Згідно із ст. 114 Закону № 2453 організаційними формами суддівського самоврядування є збори суддів, ради суддів, конференції суддів, з'їзд суддів України.

Відповідно до частин 1 та 3 ст. 123 Закону № 2453 найвищим органом суддівського самоврядування є з'їзд суддів України.

З'їзд суддів України приймає рішення, що є обов'язковими для всіх органів суддівського самоврядування та всіх суддів.

Відтак доводи позивача в цій частині є необґрунтованими.

Щодо інших доводів позивача (відповідач фактично вирішив спір про право; виніс рішення в дисциплінарній справі передчасно, до прийняття судом рішення у двох справах, чим зумовив майбутнє рішення суду та вчинив тиск на суд; Комісія розтлумачила поняття «пільга», передбачене п. 4 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про відпустки» та п. 12 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та дала оцінку тим обставинам, що є предметом позову; відповідач взяв до уваги характеристику тільки в негативній частині; Комісія посилається у рішенні на доповідну записку спеціаліста з кадрової роботи В. М. М. щодо пошкодження оригіналу наказу, хоча її не було в кабінеті при підписанні цього наказу) слід зазначити, що вони не спростовують висновків Комісії про порушення суддею В. С. О. правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя (відсутність 22 березня 2013 р. на робочому місці упродовж всього робочого дня без поважних причин).

Стосовно нелегітимності складу ВККС України (троє членів Комісії на момент їх призначення досягли 65 років, а тому не можуть входити до її складу) не ґрунтуються на вимогах закону.

Крім того, колегія суддів зазначає, що відповідно до ст. 6 Закону суддя при здійсненні правосуддя зобов'язаний дотримуватися Конституції та законів України, забезпечувати повний, всебічний та об'єктивний розгляд судових справ з дотриманням встановлених законом строків, а також не допускати вчинків та будь-яких дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності.

Згідно зі ст. 10 цього Закону суддя урочисто присягає чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, здійснювати правосуддя, підкоряючись тільки закону, бути об'єктивним і справедливим.

Пунктом 27 розділу «Дисциплінарне покарання та звільнення суддів з посади» Монреальської універсальної декларації про незалежність правосуддя (Перша світова конференція по незалежності правосуддя, Монреаль, 1983) передбачено, що «усі дисциплінарні заходи базуються на встановлених нормах поведінки суддів».

Враховуючи встановлені в судовому засіданні обставини та вимоги перелічених вище нормативно-правових актів, колегія суддів доходить висновку про те, що суддею Херсонського окружного адміністративного суду В. С. О. не були виконані покладені на нього обов'язки, що свідчить про обґрунтованість та законність рішення ВККС України від 29 серпня 2013 р. № 2323/дп-13.

Відтак суд відмовляє в задоволенні позовних вимог В. С. О. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання протиправним та скасування рішення від 29 серпня 2013 р. № 2323/дп-13.

На підставі наведеного, керуючись статтями 18, 159–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

Відмовити В. С. О. в задоволенні позовних вимог до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання протиправним та скасування рішення від 29 серпня 2013 р. № 2323/дп-13.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

Повний текст постанови буде виготовлений в порядку та в строки, передбачені ст. 160 КАСУ.

П О С Т А Н О В А

Вищого адміністративного суду України

від 30 жовтня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Швець В. В., суддів: Веденяпіна О. А., Зайцева М. П., Масло І. В., Шведа Е. Ю., за участю: представника позивача С. А. А., представника відповідача Л. О. О., розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за адміністративним позовом ТОВ «Енергія Литво» (далі також позивач) до

Вищої ради юстиції про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

У жовтні 2013 р. позивач звернувся до суду із вказаним позовом до Вищої ради юстиції (далі — ВРЮ, відповідач), у якому просив визнати протиправною її бездіяльність у нездійсненні перевірки відомостей у скаргах щодо наявності підстав для звільнення судді Комінтернівського районного суду м. Харкова Б. М. В. з посади за порушення присяги та зобов'язати здійснити таку перевірку, відповідно до ст. 25 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (далі — Закон № 22/98-ВР).

В обґрунтування позовних вимог зазначив, що неодноразово звертався до відповідача зі скаргами про порушення присяги та порушення норм процесуального права суддею Комінтернівського районного суду м. Харкова Б. М. В. під час розгляду справи за позовом С. В. О. до Департаменту державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців Харківської міської ради, треті особи: ТОВ «Енергія Литво», Державний реєстратор Департаменту державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців Харківської міської ради Р. І. М. про визнання бездіяльності незаконною та зобов'язання вчинити певні дії.

Однак відповідач факти, викладені в його скаргах, не перевіряв, а листами від 10 липня 2013 р. № 6435/0/9-13 та 27 вересня 2013 р. № 8695/0/9-13 повідомив, що вони не містять відомостей про наявність передбачених законодавством підстав для призначення відповідної перевірки.

Посилаючись на те, що рішення відповідача прийняте без належної перевірки його скарг просив позовні вимоги задовольнити.

Відповідач надав письмові заперечення на позов, у якому просив відмовити в задоволенні позовних вимог з тих підстав, що звернення за загальним правилом розглядаються посадовими особами Вищої ради юстиції в порядку Закону України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР, в частині, що не суперечать Закону № 22/98-ВР. Звернення, в яких містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади чи факту дисциплінарного проступку суддів Верховного Суду України або вищих спеціалізованих судів, Вища Рада юстиції України перевіряє і за результатами перевірки приймає відповідні рішення. Оскільки скарги ТОВ «Енергія Литво» та адвоката С. А. А. не містили таких відомостей, перевірка не призначалася, а відповідь була надана листом за підписом керівників державного органу. У зв'язку з цим відповідачем, як колегіальним органом, рішення щодо скарги позивача не приймалися.

Представник позивача в судовому засіданні позовні вимоги підтримав та просив їх задовольнити.

Представник відповідача в судовому засіданні проти позову заперечувала та просила відмовити в його задоволенні.

Заслухавши пояснення осіб, які беруть участь у розгляді справи, дослідивши матеріали справи, колегія суддів дійшла висновку, що позов задоволенню не підлягає з огляду на таке.

Як вбачається з матеріалів справи, 19 червня 2013 р. ТОВ «Енергія Литво» звернулося до ВРЮ зі скаргою про звільнення судді Комінтернівського районного суду м. Харкова Б. М. В. із займаної посади у зв'язку з порушенням присяги судді та норм процесуального права під час розгляду справи за позовом С. В. О. до Департаменту державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців Харківської міської ради, треті особи: ТОВ «Енергія Литво», державний реєстратор Департаменту державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців Харківської міської ради Р. І. М. про визнання бездіяльності незаконною та зобов'язання вчинити певні дії.

Із змісту цієї заяви вбачається, що позивач, вказуючи на факти порушення присяги судді та норм процесуального права суддею районного суду м. Харкова Б. М. В., фактично оскаржив його дії.

За результатами її розгляду, листом від 10 липня 2013 р. № 6435/0/9-13 за підписом заступника голови ВРЮ У. О. С. позивачу надано відповідь про відсутність в його скарзі відомостей для призначення перевірки стосовно судді Комінтернівського районного суду м. Харкова Б. М. В.

Не погодившись із наданою відповіддю, позивач 19 липня 2013 р. звернувся до Голови ВРЮ Л. О. В. зі скаргою, на яку отримав лист від 27 вересня 2013 р. № 8695/0/913 про відмову в призначенні перевірки, вказуючи, що скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущені внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків. Факт часткового скасування судом апеляційної інстанції прийнятого суддею рішення не є достатньою підставою для призначення перевірки, що підтверджується листом ВРЮ від 10 липня 2013 р. № 6435/0/9-13.

Перевіривши наведені у позові доводи та заперечення на них, колегія суддів доходить висновку про відсутність протиправної бездіяльності ВРЮ при розгляді звернення ТОВ «Енергія Литво».

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 131 Конституції України до відання Вищої ради юстиції належить внесення подання про призначення суддів на посади або про звільнення їх з посад.

Статтею 2 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (далі — Закон № 22/98-ВР) встановлено, що повноваження, організація і порядок діяльності Вищої ради юстиції визначаються

Конституцією України, цим Законом та регламентом Вищої ради юстиції, який затверджується на її засіданні.

Процедура розгляду питання про звільнення судді з посади, в тому числі за особливих обставин, регламентована в Законі № 22/98-ВР та регламенті Вищої ради юстиції.

Відповідно до ч. 1 ст. 31 Закону № 22/98-ВР Вища рада юстиції за пропозицією кваліфікаційної комісії суддів або за власною ініціативою вносить подання про звільнення суддів з посади до органу, який їх призначив або обрав.

Статтею 100 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) встановлено, що суддя суду загальної юрисдикції звільняється з посади органом, який його обрав або призначив, виключно з підстав, передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України, за поданням Вищої ради юстиції.

За змістом ст. 105 цього Закону передбачено, що відповідно до п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України суддя звільняється з посади у зв'язку з порушенням ним присяги судді (ч. 1). Факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України або Вищою радою юстиції (ч. 2).

Відповідно до ч. 1 ст. 32 Закону № 22/98-ВР питання про звільнення судді з підстав, передбачених пунктами 4–6 ч. 5 ст. 126 Конституції України (порушення суддею вимог щодо несумісності, порушення суддею присяги, набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього), Вища рада юстиції розглядає після надання Вищою кваліфікаційною комісією суддів України відповідного висновку або за власною ініціативою.

Згідно зі ст. 30 Закону № 22/98-ВР до Вищої ради юстиції з пропозицією про прийняття подання про звільнення судді з посади можуть звертатися:

1) Вища кваліфікаційна комісія суддів України за умови, що таке рішення було нею прийняте за результатами перевірки відомостей про наявність підстав для звільнення судді з посади;

2) член Вищої ради юстиції за результатами перевірки відомостей про наявність підстав для звільнення судді з посади, проведення якої було йому доручено відповідно до цього Закону.

Параграфом 2.2 розділу 1 Регламенту Вищої ради юстиції встановлено порядок звільнення судді за пропозицією члена Ради. Пунктом 7 цього параграфу встановлено, що у разі отримання безпосередньо членом Ради звернення, у якому міститься повідомлення про порушення суддею присяги, він вносить пропозицію про прийняття подання про звільнення судді з посади, до якої долучаються документи, що підтверджують обставини наявності в діях судді ознак порушення присяги, визначених Законом.

Із системного аналізу наведених норм випливає, що стадії внесення подання про звільнення судді з посади передують вирішення питання про те, чи

містить звернення, що надійшло до відповідача, відомості про наявність ознак порушення присяги судді.

Звертаючись до суду з позовом, позивач стверджує, що відповідно до діючого законодавства відповідач повинен був здійснити перевірку відомостей, які викладені у скарзі та свідчили про порушення суддею присяги і могли бути підставою для внесення подання про його звільнення, але відповідачем протиправно така перевірка не призначена і не проведена, та рішення за її результатами не приймалось.

Відтак, спірним питанням між сторонами є питання, чи зобов'язана ВРЮ у кожному випадку призначати та проводити перевірку при отриманні звернення про порушення суддею присяги судді.

З цього приводу колегія суддів звертає увагу, що в Рішенні Конституційного Суду України від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти звернення народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини так само, як і звернення інших посадових осіб, органів державної влади і місцевого самоврядування, кожного громадянина, якщо в них містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення.

Таким чином, перевірка призначається та проводиться лише у разі наявності у зверненні підстав для звільнення судді з посади.

Відповідно до п. 3 параграфу 4 глави 1 розділу 1 Регламенту Вищої Ради юстиції, — заступник голови Вищої ради юстиції, крім здійснення повноважень, визначених ст. 22 Закону, за дорученням Голови Ради надає відповідь на заяви, скарги, інші звернення, що надходять до Вищої ради юстиції та не містять достатніх для призначення перевірки відомостей про наявність підстав для звільнення судді з посади за порушення присяги, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, про порушення вимог щодо несумісності суддею чи прокурором.

Отже, діючи у межах наданих повноважень та не вбачаючи у скарзі позивача відомостей про наявність ознак порушення присяги судді суддею Комінтернівського районного суду м. Харкова Б. М. В., позивачу правомірно надано письмову відповідь про відсутність підстав для проведення перевірки за фактами що викладені у його зверненні.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіривши їх доказами, суд дійшов висновку про відсутність підстав для задоволення позову.

Керуючись статтями 160–163, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову ТОВ «Енергія Литво» до ВРЮ про визнання бездіяльності незаконною та зобов'язання вчинити певні дії — відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

ПОСТАНОВА

Вищого адміністративного суду України
від 13 листопада 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Шведа Е. Ю. (доповідач), суддів: Веденяпіна О. А., Зайцева М. П., Масло І. В., Швеця В. В., за участю: позивача Г. В. М., представника відповідача Ш. В. Ю., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом Г. В. М. до Верховної Ради України про визнання постанови незаконною,

В С Т А Н О В И В:

Позивач звернувся до суду з позовом до Верховної Ради України (далі — Рада), в якому просив визнати незаконною постанову Ради «Про звільнення судді» від 5 вересня 2013 р. № 455-VII в частині звільнення його з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська відповідно до п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України за порушення присяги.

Позовні вимоги мотивовані тим, що Вища рада юстиції (далі — ВРЮ) не здійснила перевірку всіх обставин та безпідставно, на думку позивача, прийняла рішення про внесення подання до Ради щодо звільнення його з посади судді за порушення присяги. Позивач зазначає, що не можна визнавати порушенням присяги порушення норм процесуального та матеріального права при здійсненні правосуддя, якщо не встановлено фактів, які б свідчили про умисне порушення закону або несумлінність, упередженість. На думку позивача, не встановлені та не вказані в рішенні обставини, які могли бути підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності, тим більше не встановлені підстави для визнання в його діях ознак порушення присяги судді.

Позивач вважає, що оскаржувана постанова прийнята без надання оцінки його діям, без урахування принципів пропорційності та обґрунтованості. Не встановлено, які конкретно факти свідчать про умисне порушення ним закону, його недбалість, необ'єктивність та наявність тяжких і невідворотних наслідків. Також вважає, що рішення Вищої ради юстиції, на підставі якого

прийнята оскаржувана постанова, прийняте без дотримання розумних строків, тобто через три роки після фактичних подій та через два роки з моменту виявлення відповідачем факту порушення присяги, що на його переконання суперечить принципу розумності та справедливості.

Крім того, позивач зазначає, що розгляд подання ВРЮ про його звільнення було проведено Радою з порушенням процедури розгляду, тобто без його участі в засіданні Ради, що позбавило його права надати відповідні пояснення. Телеграму про засідання Ради 5 вересня 2013 р. він отримав тільки за одну добу, тому не мав змоги вчасно прибути на засідання Ради.

Позивач позовні вимоги підтримав та просив задовольнити позов з підстав, наведених в позовній заяві.

Представник відповідача в письмових запереченнях просив відмовити в задоволенні позову, посилаючись на те, що відповідач при винесенні оскаржуваної постанови діяла на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Суд, повно і всебічно з'ясувавши обставини справи, заслухавши сторони, їх представників, дослідивши наявні письмові докази, дійшов такого висновку.

Судом встановлено такі обставини.

Позивач Г. В. М. Указом Президента України від 5 серпня 2005 р. № 1151/2005 призначений на посаду судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська. Постановою Верховної Ради України № 2635-VI від 21 жовтня 2010 р. позивач обраний безстроково суддею Індустріального районного суду м. Дніпропетровська.

За результатами перевірки відомостей, викладених у скаргах М. В. В., проведених на підставі доручення голови ВРЮ К. В. М. від 17 листопада 2010 р. № 420/0/4-10, член ВРЮ К. С. В. звернувся до ВРЮ з пропозицією про внесення подання про звільнення Г. В. М. з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська за порушення ним присяги.

Секція ВРЮ з питань призначення суддів на посади та звільнення їх з посад на засіданні 11 червня 2013 р. дійшла висновку рекомендувати ВРЮ прийняти рішення про внесення подання до Ради про звільнення Г. В. М. з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська за порушення присяги.

11 червня 2013 р. ВРЮ прийнято рішення № 516/0/15-13 про внесення подання Раді про звільнення позивача з посади судді за порушення присяги.

Не погоджуючись із вказаним рішенням ВРЮ від 11 червня 2013 р. Г. В. М. звернувся з адміністративним позовом до Вищого адміністративного суду України про визнання його незаконними.

Постановою Вищого адміністративного суду України від 24 жовтня 2013 р. відмовлено повністю у задоволенні позову Г. В. М. до Вищої ради юстиції про визнання рішення незаконним.

Постановою Ради «Про звільнення судді» від 5 вересня 2013 р. № 455-VII Г. В. М. звільнено з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська у зв'язку з порушенням ним присяги судді.

Вважаючи вказану постанову Ради «Про звільнення судді» від 5 вересня 2013 р. незаконною, Г. В. М. звернувся з цим адміністративним позовом до Вищого адміністративного суду України, у якому просив визнати її незаконною.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно з ч. 3 ст. 2 КАСУ у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Однією з підстав звільнення судді органом, що його обрав або призначив, відповідно до п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України та ст. 105 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI), є порушення суддею присяги.

Відповідно до ч. 1 ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» № 22/98-ВР від 15 січня 1998 р. (далі — Закон № 22/98-ВР) питання про звільнення судді з підстав, передбачених пунктами 4–6 ч. 5 ст. 126 Конституції України (порушення суддею вимог щодо несумісності, порушення суддею присяги, набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього), Вища рада юстиції розглядає після надання Вищою кваліфікаційною комісією суддів України відповідного висновку або за власною ініціативою.

Згідно з ч. 3 ст. 105 Закону № 2453-VI звільнення судді з посади на підставі порушення ним присяги судді відбувається за поданням Вищої ради юстиції після розгляду цього питання на її засіданні відповідно до Закону України «Про Вищу раду юстиції».

На підставі подання Вищої ради юстиції Верховна Рада України приймає постанову про звільнення судді з посади (ч. 5 ст. 105 Закону № 2453-VI).

У силу ст. 126 Конституції України, статей 1, 3, 32 Закону № 22/98-ВР ВРЮ наділена виключними повноваженнями встановлювати факт порушення судьями присяги. Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 зазначив, що тільки Вища рада юстиції має виключне конституційне повноваження вносити подання про звільнення суддів з посади і що будь-яких застережень чи обмежень у реалізації цього повноваження Конституція України не передбачає.

Як вбачається з матеріалів справи, на виконання вимог Закону № 22/98-ВР, зокрема ст. 31 цього Закону, ВРЮ на підставі її рішення від 11 червня 2013 р. № 516/0/15-13 внесено до Ради подання про звільнення Г. В. М. з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська за порушення присяги.

Вказане рішення на предмет його законності вже перевірялось Вищим адміністративним судом України. Згідно з постановою суду від 24 жовтня 2013 р. рішення ВРЮ від 11 червня 2013 р. № 516/0/15-13 визнано законним і обґрунтованим. Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

Відповідно до ч. 1 ст. 72 КАСУ обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлені ці обставини.

Отже, обставини щодо ухвалення ВРЮ рішення про внесення подання до Ради про звільнення з посади судді Індустріального районного суду м. Дніпропетровська Г. В. М. досліджувались судом на предмет його законності. Зазначене вище судове рішення набрало законної сили і є чинним.

Порядок розгляду Верховною Радою України питань про звільнення суддів з посад у зв'язку із порушенням ними присяги визначено Законом № 2453-VI та Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 р. (далі — Закон № 1861-VI).

Нормою ч. 1 ст. 216 Закону № 1861-VI Верховна Рада звільняє з посад суддів Конституційного Суду України та суддів, обраних безстроково, відповідно до частин 5, 6 ст. 126 Конституції України, ст. 23 Закону України «Про Конституційний Суд України» та Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Відповідно до норм ст. 111 Закону № 2453-VI питання про звільнення з посади судді, обраного безстроково, розглядається на пленарному засіданні Верховної Ради України без висновку комітетів Верховної Ради України та будь-яких перевірок (ч. 2 ст. 111 Закону № 2453-VI).

Розгляд питання про звільнення з посади судді, обраного безстроково, на пленарному засіданні Верховної Ради України починається з доповіді Голови Вищої ради юстиції або члена Вищої ради юстиції, який діє за його дорученням (ч. 3 ст. 111 Закону № 2453-VI).

Рішення про звільнення з посади судді приймається більшістю від конституційного складу Верховної Ради України і оформляється постановою Верховної Ради України (ч. 4 ст. 111 Закону № 2453-VI).

Матеріали справи свідчать, що при розгляді на пленарному засіданні Ради 5 вересня 2013 р. Головою ВРЮ Л. О. В. здійснено доповідь щодо обставин, які, на переконання ВРЮ, підтверджують факт порушення позивачем присяги судді.

Відповідно до ст. 46 Закону № 1861-VI рішеннями Верховної Ради є акти Верховної Ради, а також процедурні та інші рішення, які заносяться до протоколу пленарних засідань Верховної Ради.

Актами Верховної Ради є закони, постанови, резолюції, декларації, звернення, заяви.

Нормою ч. 1 ст. 47 Закону № 1861-VI визначено, що відповідно до ч. 2 ст. 84, ст. 91 Конституції України Верховна Рада приймає рішення виключно на її пленарних засіданнях після обговорення питань більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, крім випадків, передбачених Конституцією України та цим Регламентом.

Рішення про персональні обрання, призначення, надання згоди на призначення на посаду, надання згоди на звільнення з посади та звільнення з посади приймаються Верховною Радою шляхом відкритого поіменного голосування, крім випадків, передбачених законом та цим Регламентом, коли рішення приймаються таємним голосуванням шляхом подачі бюлетенів (ч. 5 ст. 47 Закону № 1861-VI).

Як вбачається з витягу з протоколу № 4 четвертого пленарного засідання Верховної Ради України від 5 вересня 2013 р., за пропозицією про звільнення позивача з посади судді проголосувало 226 депутатів.

Таким чином, станом на 5 вересня 2013 р. у Ради не було підстав не приймати оскаржувану постанову, законодавством не встановлено будь-яких обмежень чи застережень з цього приводу, не встановлені вони і судом.

Проаналізувавши надані у справі докази, суд вважає, що розгляд питання про прийняття Радою рішення про звільнення Г. В. М. з посади судді за порушення ним присяги проведений з додержанням процедури, встановленої законом.

З урахуванням викладеного, Вищий адміністративний суд України дійшов висновку про відмову в задоволенні позову Г. В. М. до Ради про визнання незаконною постанови повністю.

Керуючись статтями 160–163, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

Відмовити Г. В. М. у задоволенні позову до Верховної Ради України про визнання постанови незаконною повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

ПОСТАНОВА

Вищого адміністративного суду України
від 13 листопада 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Веденяпіна О. А., суддів: Зайцева М. П., Шведа Е. Ю., Масло І. В., Швеця В. В., за участю: позивача К. О. Ф., представника відповідача Є. К. Ю., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом К. О. Ф. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання рішення незаконним,

ВСТАНОВИВ:

К. О. Ф. звернувся в суд з адміністративним позовом до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія), в якому просив визнати рішення Комісії від 29 серпня 2013 р. № 2363/дп-13 незаконним повністю.

В обґрунтування позовних вимог вказав, що підставами для притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Святошинського районного суду м. Києва Л. Л. М. є порушення нею присяги, норм матеріального та процесуального права при здійсненні правосуддя, невжиття заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом.

К. О. Ф. у позовній заяві зазначив, що його скаргу відповідачем не розглянуто по суті, рішення прийнято в односторонньому порядку, без урахування усіх обставин, що мають значення для його прийняття, без належного аналізу фактів, наведених у скарзі. Зважаючи на викладене, позивач звернув увагу на те, що оскаржуване рішення Комісії не є об'єктивним, справедливим та законним. Вважав, що в порушення чинного законодавства відповідачем не надано йому копії висновку члена Комісії, складеного за результатами перевірки.

У судовому засіданні К. О. Ф. позовні вимоги підтримав та просив їх задовольнити.

У письмовому запереченні та в судовому засіданні представник відповідача позовні вимоги не визнала та просила відмовити у задоволенні адміністративного позову. Суду пояснила, що Комісія при прийнятті рішення діяла на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені законодавством України, прав та інтересів позивача не порушувала.

Заслухавши пояснення позивача, представника відповідача, дослідивши докази у справі, колегія суддів доходить такого.

Відповідно до ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з таких підстав:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необгрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою і в порядку, що встановлені Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Стаття 84 Закону № 2453-VI визначає дисциплінарне провадження як процедуру розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

Згідно із п. 1 ч. 1 ст. 85 Закону № 2453-VI Вища кваліфікаційна комісія суддів України здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів місцевих та апеляційних судів.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді встановлено ст. 86 Закону № 2453-VI.

За правилами вказаної статті дисциплінарне провадження передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому цим Законом.

Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених в ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Судом встановлено, що позивач звернувся до Комісії зі скаргою від 29 липня 2013 р. щодо неправомірних дій судді Святошинського районного суду м. Києва Л. Л. М., у якій повідомляв про порушення нею присяги, норм матеріального та процесуального права при здійсненні правосуддя, невжиття заходів щодо розгляду цивільної справи протягом строку, встановленого законом.

За результатами проведення перевірки вказаної вище скарги членом Комісії Г. Л. П. було отримано пояснення від судді Л. Л. М., довідку про рух цивільної справи за позовом К. О. Ф., копії документів з матеріалів цієї справи та складено висновок від 12 серпня 2013 р. з пропозицією відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Святошинського районного суду м. Києва Л. Л. М. за зверненням К. О. Ф.

Рішенням Комісії від 29 серпня 2013 р. № 2363/дп-13 відмовлено у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Святошинського районного суду м. Києва Л. Л. М. за зверненням К. О. Ф.

Конституційний Суд України у своєму рішенні № 2-рп/2011 від 11 березня 2011 р. зазначив, що давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна і касаційна інстанції при перегляді судових рішень. Оцінка процесуальних дій Вищою радою юстиції до винесення судом остаточного рішення у справі означає втручання у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України.

Положення цього рішення стосується і Комісії, яка відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI наділена повноваженням розглядати заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів.

Питання про законність прийнятого рішення, а відповідно, і про допущені суддею порушення норм процесуального права, можуть бути вирішені лише відповідним судом у встановленому процесуальним законом порядку.

Ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 12 червня 2013 р. у справі за позовом К. О. Ф. до ТОВ «КБФ» про відшкодування і компенсацію шкоди за нанесення матеріальної та моральної шкоди апеляційну скаргу К. О. Ф. на рішення Святошинського районного суду м. Києва від 1 квітня 2013 р. відхилено, а рішення суду першої інстанції залишено без змін.

Аналізуючи положення чинного законодавства України, зокрема стосовно порядку розгляду та вирішення скарг стосовно судді Комісією, суд доходить висновку, що розгляд і вирішення скарги позивача здійснено із додер-

жанням процедури, на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

При прийнятті оскаржуваного рішення відповідачем дотримано положення законодавства.

Судом не встановлено обставин порушення відповідачем прав, свобод та інтересів позивача.

Слід зазначити, що згідно з Рекомендацією № R (80) 2 Комітету міністрів державам-членам стосовно реалізації адміністративними органами влади дискреційних повноважень, прийнятої Комітетом міністрів Ради Європи 11 травня 1980 р. на 316-й нараді заступників міністрів, під дискреційним повноваженням слід розуміти повноваження, яке адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду — тобто коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за певних обставин.

Отже, під дискреційним повноваженням розуміють таке повноваження, яке надає певний ступінь свободи адміністративному органу при прийнятті рішення, тобто коли у межах, які визначені законом, адміністративний орган має можливість самостійно (на власний розсуд) вибрати один з кількох варіантів рішення.

З урахуванням тієї обставини, що оскаржуване рішення Комісії ґрунтується на дискреційних повноваженнях Комісії, суд не може втрутитись у внутрішню компетенцію відповідача.

Щодо доводів позивача про порушення суддею Святошинського районного суду м. Києва Л. Л. М. присяги слід зазначити таке.

Відповідно до ч. 2 ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР порушенням суддею присяги є:

1) вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів;

2) недотримання суддею вимог та обмежень, встановлених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції»;

3) умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом;

4) порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України або Вищою радою юстиції (ч. 2 ст. 105 Закону № 2453-VI).

Таких фактів на час розгляду скарги позивача не встановлено.

Твердження позивача про те, що в порушення вимог чинного законодавства відповідачем не надано йому копії висновку члена Комісії, складеного за результатами перевірки, є безпідставним, оскільки надання такого висновку

особі, за зверненням якої відмовлено у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді, Законом № 2453-VI і Регламентом Комісії не передбачено.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіrivши їх доказами, суд дійшов висновку про відмову у задоволенні позову повністю.

Керуючись статтями 158–163, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову К. О. Ф. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання рішення незаконним відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А

Вищого адміністративного суду України
від 13 листопада 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Веденяпіна О. А., суддів: Зайцева М. П., Шведа Е. Ю., Масло І. В., Швеця В. В., за участю позивача І. А. А., представника відповідача К. Є. В., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом І. А. А. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання рішення незаконним,

В С Т А Н О В И В:

І. А. А. звернувся в суд з адміністративним позовом до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія), в якому просив визнати незаконним рішення Комісії від 17 вересня 2013 р. № 2578/дп-13 про застосування до нього як судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області дисциплінарного стягнення у виді догани.

В обґрунтування позовних вимог вказав, що Комісія без урахування всіх обставин, які мають значення для прийняття рішення, безпідставно дійшла висновку про вчинення ним як суддею дисциплінарного проступку, висновки відповідача вважав передчасними, помилковими та такими, що не охоплюють усіх аспектів справи.

Позивач зазначив, що в порушення ст. 87 Закону України «Про судострій і статус суддів» Комісією не враховувались дані про його особу, ступінь вини, обставини, що впливають на можливість притягнення судді до

дисциплінарної відповідальності, у рішенні не зазначено мотиви, з яких його ухвалено.

І. А. А. у позовній заяві вказав, що склад Комісії не відповідав вимогам пп. 5.1 Європейської хартії про Закон «Про статус суддів», затвердженої Радою Європи 10 липня 1998 р., під час дисциплінарного провадження відповідачем істотно порушено його права як учасника провадження, оскільки йому було відмовлено в наданні для ознайомлення всіх матеріалів дисциплінарної справи, а заявлений ним відвід членам Комісії не розглядався.

У судовому засіданні І. А. А. позовні вимоги підтримав.

У письмовому запереченні та в судовому засіданні представник відповідача позовні вимоги не визнав та просив відмовити у задоволенні адміністративного позову. Суду пояснив, що Комісія при прийнятті рішення діяла на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, прав та інтересів позивача не порушувала.

Заслухавши пояснення позивача, представника відповідача, дослідивши докази у справі, колегія суддів вважає, що позов І. А. А. задоволенню не підлягає з таких підстав.

Судом встановлено, що І. А. А., 1982 р. народження, Указом Президента України від 27 вересня 2010 р. № 919/2010 переведений на роботу на посаді судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області у межах п'ятирічного строку.

Згідно з характеристикою, наданою Комісії головою Уманського міськрайонного суду Черкаської області, за період 2011–2012 років на суддю І. А. А. надійшло три скарги безпосередньо до суду і дев'ять скарг до Комісії та Вищої ради юстиції. Чотири скарги стосувались питань недотримання І. А. А. суддівської етики, порушень добропристойності у стосунках зі сторонами у процесі, колегами по роботі.

Зокрема, громадяни Х. О. М., С. В. Б., директор ТОВ «Уманьпиво» К. А. І. звернулись до Комісії зі скаргами від 13, 15, 28 березня 2013 р. щодо неправомірної поведінки судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області І. А. А.

За результатами перевірки відомостей, викладених у вказаних вище скаргах, членами Комісії складено висновки з пропозицією відкрити дисциплінарні справи стосовно судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області І. А. А.

Рішеннями Комісії від 6, 13 червня, 31 липня 2013 р. № 1678/дп-13, № 1815/дп-13, 2295/дп-13 відкриті дисциплінарні справи щодо судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області І. А. А.

Рішенням Комісії від 29 серпня 2013 р. № 2313/дп-13 об'єднано в одне провадження дисциплінарні справи за скаргами громадян С. В. Б., Х. О. М. та директора ТОВ «Уманьпиво» К. А. І. стосовно судді Уманського міськра-

йонного суду Черкаської області І. А. А. і передано її для доповіді члену Комісії К. Г. А.

17 вересня 2013 р. Комісією прийнято рішення № 2578/дп-13 про застосування до судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області І. А. А. дисциплінарного стягнення у виді догани.

Як зазначено у цьому рішенні, підставою для його прийняття стали такі обставини.

Справу за адміністративним позовом Б. Н. В. до Уманської міської ради Черкаської області, треті особи: ТОВ «Уманьпиво», Державна інспекція архітектурно-будівельного контролю в Черкаській області та Державна інспекція сільського господарства України в Черкаській області, про визнання протиправними дій і рішень суб'єкта владних повноважень та про зобов'язання вчинити певні дії розглянуто суддею з порушенням вимог, установлених ч. 1 ст. 122 КАСУ (справа розглядалася з 4 грудня 2012 р. по 1 березня 2013 р.).

Провадження у вказаній справі відкрито суддею І. А. А. ухвалою від 4 грудня 2012 р., у судовому засіданні 19 грудня 2012 р. оголошено перерву до 7 лютого 2013 р., однак у зв'язку з хворобою судді розгляд справи не відбувся, судові засідання відкладено на 21 лютого 2013 р., цієї дати розгляд справи відкладено на 28 лютого 2013 р. у зв'язку з неявкою представників відповідача та третьої особи.

У судовому засіданні 28 лютого 2013 р. оголошено перерву до 1 березня 2013 р.

1 березня 2013 р. прийнято постанову у справі за адміністративним позовом Б. Н. В.

Комісія, оцінивши доводи судді І. А. А., дійшла висновку про нежиття суддею заходів щодо розгляду цієї справи протягом строку, встановленого законом, оскільки вважала, що, призначаючи 19 грудня 2012 р. наступне судові засідання на 7 лютого 2013 р., суддя не міг передбачити своє перебування на лікарняному з 15 січня по 8 лютого 2013 р.

Адміністративну справу за позовом Ц. Д. М. до Уманської міської ради Черкаської області, треті особи: М. А. К., Міськрайонне управління Держкомзему у м. Умані та Уманському районі Черкаської області, про усунення порушення права користування земельною ділянкою суддя І. А. А. розглянув з порушенням строків, встановлених ст. 122 КАСУ (справа розглядалася з 6 грудня 2010 р. по 5 жовтня 2012 р.). При цьому суддею І. А. А. не надано пояснень з приводу вжиття заходів щодо розгляду цієї справи протягом строку, встановленого законом.

Відповідно до ч. 1 ст. 122 КАСУ адміністративна справа має бути розглянута і вирішена протягом розумного строку, але не більше місяця з дня відкриття провадження у справі, якщо інше не встановлено цим Кодексом.

Крім того, суддею І. А. А. порушено строки розгляду зауважень до протоколу судових засідань від 25 травня 2012 р. та 2 серпня 2012 р. у цивільній справі за позовом Х. О. М. до Х. Л. О. про розірвання шлюбу, рішення у якій ухвалено 2 серпня 2012 р.

Згідно із п. 2-1 Перехідних положень ЦПКУ особи, які беруть участь у справі, мають право знайомитися з протоколом судового засідання і протягом трьох днів після їх повідомлення про підписання протоколу або після закінчення строку на підписання протоколу подавати свої письмові зауваження щодо неповноти або неправильності протоколу. Зауваження повинні бути розглянуті не пізніше п'яти днів з дня їх надходження до суду.

Зауваження до протоколу судових засідань від 25 травня 2012 р. та 2 серпня 2012 р. Х. О. М. подав до Уманського міськрайонного суду Черкаської області 29 січня 2013 р. Проте вказані зауваження були розглянуті суддею І. А. А. лише 11 березня 2013 р., тобто через місяць і 13 днів.

Рішенням Комісії від 17 вересня 2013 р. № 2578/дп-13 встановлено наявність у діях судді І. А. А. ознак дисциплінарного проступку, передбаченого п. 2 ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI), тобто невжиття суддею заходів щодо розгляду адміністративних справ та зауважень на протокол судових засідань протягом строків, встановлених законом, що стало підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності і застосування до нього дисциплінарного стягнення у виді догани. Це рішення відповідача прийнято з урахуванням обставин дисциплінарних справ, характеру дисциплінарних проступків, їх наслідків, особи судді, ступеню його вини та містить мотиви, з яких його ухвалено.

Відповідно до ч. 1 ст. 6 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Кодекс професійної етики судді, затверджений V з'їздом суддів України 24 жовтня 2002 р., зобов'язує суддю бути прикладом законослухняності, неухильно дотримуватися присяги й завжди поводитися так, щоб зміцнювати віру громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду, докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною (статті 1, 12).

Статтею 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI передбачено, що суддя зобов'язаний своєчасно, справедливо та безсторонньо розглядати і вирішувати судові справи відповідно до закону з дотриманням засад і правил судочинства.

Враховуючи викладене та дослідивши матеріали справи, судова колегія погоджується з висновками Комісії про невжиття суддею І. А. А. заходів щодо розгляду справ та зауважень на протокол судових засідань протягом строків, встановлених законом, що є підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності і застосування до нього дисциплінарного стягнення у виді догани.

Даючи юридичний аналіз рішенню Комісії, колегія суддів враховує таке.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно зі ст. 90 Закону № 2453-VI Вища кваліфікаційна комісія суддів України є постійно діючим органом у системі судоустрою України, порядок роботи якого визначається її регламентом, прийнятим більшістю від загального складу Комісії.

Пунктами 8, 9 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI передбачено, що Вища кваліфікаційна комісія суддів України розглядає заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих та апеляційних судів та за наявності підстав порушує дисциплінарні справи і здійснює дисциплінарне провадження, а також приймає рішення за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав застосовує дисциплінарне стягнення до суддів місцевих та апеляційних судів.

Відповідно до ч. 1 ст. 83 Закону № 2453-VI суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з таких підстав:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за мину-

лий рік за формою і в порядку, що встановлені Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Згідно із п. 1 ч. 1 ст. 85 Закону № 2453-VI Вища кваліфікаційна комісія суддів України здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів місцевих та апеляційних судів.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді встановлено ст. 86 Закону № 2453-VI.

За правилами вказаної статті дисциплінарне провадження передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому цим Законом.

Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Частиною 6 ст. 87 Закону № 2453-VI передбачено, рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України викладається в письмовій формі, підписується головою і членами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, які брали участь у розгляді дисциплінарної справи, і оголошується на засіданні. Рішення у дисциплінарній справі повинно містити: прізвище, ім'я, по батькові і посаду судді, який притягається до дисциплінарної відповідальності; встановлені обставини у справі з посиланням на докази; мотиви, з яких ухвалено рішення; суть рішення за результатами розгляду із зазначенням дисциплінарного стягнення в разі його застосування; порядок і строк оскарження рішення.

Відповідно до ч. 1 ст. 88 Закону № 2453-VI до суддів може застосовуватися дисциплінарне стягнення у виді догани.

Судом не встановлено порушення наведеної процедури.

Оскаржуване рішення прийнято відповідачем на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано, з

урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення, неупереджено, розсудливо, з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення.

Згідно з протоколом засідання Комісії від 17 вересня 2013 р. № 61 відвід членам Комісії І. А. А. не заявлявся, тому його твердження про нерозгляд відповідачем такої заяви є безпідставним.

Частиною 2 ст. 96 Закону № 2453-VI встановлено, що відвід має бути вмотивованим і поданим до початку розгляду питання у формі письмової заяви на ім'я голови Комісії.

Доводи позивача про порушення його прав як учасника дисциплінарного провадження не підтверджуються обставинами справи.

Керуючись статтями 158–163, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову І. А. А. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання рішення незаконним відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А

Вищого адміністративного суду України

від 13 листопада 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Шведа Е. Ю. (доповідач), суддів: Веденяпіна О. А., Зайцева М. П., Масло І. В., Швеця В. В., розглянувши в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом компанії «Валді Клозінг Лімітед» до Вищої ради юстиції про визнання дій та бездіяльності протиправними, зобов'язання вчинити дії,

В С Т А Н О В И В:

Позивач звернувся до суду з позовом до Вищої ради юстиції про визнання дій та бездіяльності протиправними, зобов'язання вчинити дії.

Представники сторін в судові засідання не з'явилися. Представник позивача в телеграмі, що надійшла на адресу суду, повідомив суд про погіршення стану його здоров'я, у зв'язку з чим він не має змоги прибути в судові засідання 13 листопада 2013 р. Представник відповідача в заяві, що надійшла на адресу суду, просив розглядати справу без його участі.

Відповідно до ч. 6 ст. 128 КАСУ якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених цією статтею, але прибули не всі особи, які беруть участь у справі, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу в письмовому провадженні у разі відсутності потреби заслухати свідка чи експерта.

З матеріалів справи вбачається, що позивач належним чином повідомлявся про час і місце судового засідання. Заява про розгляд справи без його участі на адресу суду не надходила.

Про виклик позивача до суду та обізнаність його про час, місце та дату судових засідань свідчать зворотні повідомлення про вручення поштового відправлення та розписка представника позивача про отримання повістки (на судове засідання 6 листопада 2013 р. — повістка вручена позивачу 21 жовтня 2013 р. (а.с. 68) та на судове засідання 13 листопада 2013 р. — повістка вручена позивачу 8 листопада 2013 р. (а.с. 89).

При цьому, позивач двічі повідомляв суд, що він не зможе взяти участь у судових засіданнях. Першого разу він був позбавлений можливості ознайомитись з матеріалами справи, що, на його думкою, є поважною причиною не брати участь в судовому засіданні. Другого разу представник позивача не з'явився в судове засідання через погіршення стану його здоров'я, про що він повідомив суд відповідною заявою. Однак, на переконання суду, наведені причини неприбуття в судове засідання представника юридичної особи не є поважними, доказів погіршення стану його здоров'я суду надано не було.

Пунктом 4 ч. 1 ст. 155 КАСУ передбачено, що суд своєю ухвалою залишає позовну заяву без розгляду, якщо позивач повторно не прибув у попереднє судове засідання чи у судове засідання без поважних причин, якщо від нього не надійшло заяви про розгляд справи за його відсутності.

За таких обставин суд дійшов висновку про наявність підстав для залишення позовної заяви без розгляду.

Керуючись статтями 128, 155, 165, 171-1 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Позовну заяву компанії «Валді Клозінг Лімітед» до Вищої ради юстиції про визнання дій та бездіяльності протиправними, зобов'язання вчинити дії залишити без розгляду.

Ухвала набирає законної сили з моменту її прийняття і не підлягає оскарженню.

ПОСТАНОВА

Вищого адміністративного суду України
від 21 листопада 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: головуючого — Єршоміна А. В., суддів: Кравцова О. В., Масло І. В., Швеця В. В., Юрченко В. П., за участю: позивача Д. С. І., представника відповідача К. О. В., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за адміністративним позовом Д. С. І. до Верховної Ради України про визнання дій протиправними,

ВСТАНОВИВ:

30 жовтня 2013 р. Д. С. І. звернувся до Вищого адміністративного суду України як до суду першої інстанції з позовною заявою до Верховної Ради України про визнання дій відповідача при наданні відповіді № 04-37/16-250515 від 14 жовтня 2013 р. у частині (ст. 52 КЗпПУ передбачено, що п'ятиденний або шестиденний робочий тиждень встановлюється власником або уповноваженим ним органом спільно з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) з урахуванням специфіки роботи, думки трудового колективу і за погодженням з місцевою радою) наданням недостовірної інформації протиправними.

Свої позовні вимоги обґрунтував тим, що звернувся до Верховної Ради України із заявою про роз'яснення ч. 3 ст. 52 КЗпПУ з підстав неправильно застосування її директором училища, де сам працював. Відповідь, надана відповідачем на його запит, містить недостовірну інформацію, оскільки Дніпровський районний суд м. Києва при винесенні рішення № 755/18122/13-ц від 25 жовтня 2013 р. у справі за його позовом про захист трудових прав відмовився її прийняти як доказ. У зв'язку з чим просив визнати протиправними дії відповідача при наданні відповіді № 04-37/16-250515 від 14 жовтня 2013 р.

Позивач у судовому засіданні позовні вимоги підтримав та просив їх задовольнити у повному обсязі.

Представник відповідача надав у судовому засіданні заперечення, які аналогічні письмовим запереченням, поданим через канцелярію суду, у яких зазначила, що спірні правовідносини виникли не з Верховною Радою України, а з посадовою особою цього органу — Головою Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Ц. П. С, який у межах своєї компетенції, зокрема, надає відповідь на звернення громадян в порядку, встановленому Законом України «Про звернення громадян», а тому Верховна Рада України не порушувала прав та законних інтересів позивача. Вважає, що позовні вимоги є необґрунтованими та такими, що не підлягають задоволенню.

Заслухавши пояснення сторін у справі, з'ясувавши обставини справи та перевіривши їх доказами в межах заявлених позовних вимог, колегія суддів встановила таке.

24 вересня 2013 р. Д. С. І. звернувся до Верховної Ради України з заявою (zareestrovanoю у відділі з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради за № 09-1452.26.13/04-09.13) про надання йому офіційного роз'яснення щодо правомірності встановлення керівництвом підприємства шестиденного робочого тижня без погодження з місцевою радою.

25 вересня 2013 р. це звернення було передане на виконання до секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці.

14 жовтня 2013 р. листом за підписом Голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Ц. П. С., вих. № 04-37/16-250515, була надана відповідь, у якій зазначалося: «Статтею 52 Кодексу законів про працю України передбачено, що п'ятиденний або шестиденний робочий тиждень встановлюється власником або уповноваженим ним органом спільно з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) з урахуванням специфіки роботи, думки трудового колективу і за погодженням з місцевою радою».

Вважаючи дії Верховної ради України з надання йому недостовірної відповіді № 04-37/16-250515 від 14 жовтня 2013 р. протиправними, позивач звернувся до суду з цією позовною заявою.

Згідно з ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України

Відповідно до ч. 3 ст. 2 КАСУ у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Частиною 2 ст. 71 КАСУ передбачено, що в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи безді-

яльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Колегія суддів доходить висновку, що відповідачем доведена законність дії з надання відповіді позивачу на його звернення з огляду на таке.

Спірні правовідносини регулюються Конституцією України, Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI (далі — Закон № 1861-VI), Законом України «Про комітети Верховної Ради України» від 4 квітня 1995 р. № 116/95-ВР (далі — Закон № 116/95-ВР), Законом України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР (далі — Закон № 393/96-ВР), Постановою Верховної Ради від 25 грудня 2012 р. № 11-VII, Постановою Верховної Ради від 20 квітня 2000 р. № 1678-III (далі — Постанова № 1678-III).

Положення ст. 40 Конституції України гарантують кожній особі право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових чи службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

Разом з тим відповідно до Конституції України, Верховна Рада України є представницьким органом державної влади України, має колегіальний характер і складається з чотирьохсот п'ятдесяти народних депутатів України, обраних строком на п'ять років на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади, що уповноважений приймати закони.

Повноваження Верховної Ради України реалізуються спільною діяльністю народних депутатів України на її засіданнях під час сесій і визначені у ст. 85 Конституції України.

У мотивувальній частині Рішення Конституційного Суду України від 27 березня 2002 р. № 7-рп/2002 імперативно визначено, що за змістом положень статей 85, 91 Конституції України Верховна Рада України приймає закони, постанови та інші правові акти. Вони є юридичною формою реалізації повноважень єдиного органу законодавчої влади в Україні.

У Рішенні Конституційного Суду України від 17 жовтня 2002 р. № 17-рп/2002 у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статей 75, 82, 84, 91, 104 Конституції України (щодо повноважності Верховної Ради України) зазначено, що Верховна Рада України визначена в ст. 75 Конституції України парламентом — єдиним органом законодавчої влади в Україні. Як орган державної влади Верховна Рада України є колегіальним органом, який складають чотириста п'ятдесят народних депутатів України. Повноваження Верховної Ради України реалізуються спільною діяльністю народних депутатів України на

засіданнях Верховної Ради України під час її сесій. Визначення Верховної Ради України єдиним органом законодавчої влади означає, що жоден інший орган державної влади не уповноважений приймати закони. Верховна Рада України здійснює законодавчу владу самостійно, без участі інших органів.

Таким чином, Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади в Україні, який реалізує свої повноваження шляхом голосування на засіданнях народних депутатів під час її сесії з прийняття законів та інших нормативно-правових актів. Жодних дій з розгляду звернень в порядку Закону № 393/96-ВР Верховна Рада України на своїх засіданнях як орган законодавчої влади не здійснює.

Разом з тим згідно з ч. 1 ст. 7 Закону № 1861-VI органом, який здійснює організаційне, правове, наукове, документальне, інформаційне, експертно-аналітичне, матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності Верховної Ради, її органів, народних депутатів України, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді є Апарат Верховної Ради України.

У сфері організаційного забезпечення на Апарат Верховної Ради України відповідно до п. 8 Положення про Апарат Верховної Ради України, затвердженого Розпорядженням Голови Верховної Ради України від 25 серпня 2011 р. № 769, покладається організація прийому громадян, розгляд їх пропозицій, заяв і скарг, що надходять до Верховної Ради України та її органів, вивчення та узагальнення питань, які порушуються громадянами у зверненнях, внесення пропозицій щодо їх вирішення.

У п. 2 вказаного Положення передбачено, що Апарат Верховної Ради України у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами Верховної Ради України, розпорядженнями Голови Верховної Ради та Керівника Апарату, іншими нормативно-правовими актами.

Постановою Верховної Ради України «Про структуру апарату Верховної Ради України» від 20 квітня 2000 р. № 1678-III було затверджено структуру Апарату Верховної Ради України, одним з підрозділів якого є Відділ з питань звернень громадян.

Відповідно до положень п. 2 Порядку роботи із зверненнями громадян у структурних підрозділах апарату Верховної Ради України, затверджене Розпорядженням Голови Верховної Ради України від 9 січня 2007 р. № 11 (далі — Порядок № 11), діловодство за зверненнями громадян в Апараті Верховної Ради України ведеться окремо від загального діловодства і покладається на Відділ з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України. У структурних підрозділах Апарату Верховної Ради України діловодство за зверненнями громадян покладається на спеціально визначених для цього працівників.

Кожне звернення громадян реєструється шляхом присвоєння йому реєстраційного індексу, який включає індекс структурного підрозділу апарату

Верховної Ради України та, за необхідності, інші позначення з урахуванням потреб систематизації, статистики, аналізу, пошуку звернень.

Пунктом 9 Порядку № 11 передбачено, що у разі якщо після розконвертування звернення громадянина виявиться, що звернення є інформаційним запитом громадянина до Верховної Ради України, то така кореспонденція реєструється у встановленому порядку Відділом з питань звернень громадян і передається до структурного підрозділу апарату Верховної Ради України, до компетенції якого віднесено порушене питання.

Пункт 14 цього Порядку передбачає, що звернення громадян, адресовані комітетам Верховної Ради України, депутатським фракціям у Верховній Раді України та їх керівництву, після реєстрації у Відділі з питань звернень громадян передаються секретаріатам відповідних комітетів Верховної Ради України, депутатських фракцій через відділ службової кореспонденції.

Статтею 89 Конституції передбачено, що Верховна Рада України затверджує перелік комітетів Верховної Ради України, обирає голів цих комітетів.

Перелік комітетів, їх функції та завдання визначено Постановою Верховної Ради України від 25 грудня 2012 р. № 11-VII, де серед інших створено комітет з питань соціальної політики та праці.

Також Постановою № 11-VII визначено, що предметом відання комітету з питань соціальної політики та праці є також державна політика у сфері регулювання трудових відносин та зайнятості населення.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 13 Закону № 116/95-ВР організаційна функція комітетів полягає в розгляді звернень, що надійшли до комітету в установленому порядку.

Відповідно до ч. 1 Закону № 116/95-ВР секретаріат комітету Верховної Ради України є структурним підрозділом Апарату Верховної Ради України, який підпорядковується комітету і Керівнику Апарату Верховної Ради України.

У свою чергу, голова та заступник голови комітету забезпечують загальне керівництво секретаріатом комітету (п. 14 ч. 2 ст. 34 цього Закону).

Закон, яким регулюється порядок надання відповідей на звернення громадян є Закон № 393/96-ВР, ст. 15 якого передбачено, що відповідь за результатами розгляду заяв (клопотань) в обов'язковому порядку дається тим органом, який отримав ці заяви і до компетенції якого входить вирішення порушених у заявах (клопотаннях) питань, за підписом керівника або особи, яка виконує його обов'язки.

Статтею 20 цього Закону передбачено, що звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, — невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їх отримання.

Також ст. 19 Закону № 393/96-ВР передбачає письмове повідомлення громадянина про результати перевірки заяви чи скарги і суть прийнятого рішення.

Статтею 22 Закону № 116/95-ВР звернення, що надходять до комітетів, розглядаються головою комітету або за його дорученням першим заступником, заступником, головами підкомітетів чи іншими членами комітету в порядку та терміни, визначені законом.

Як вже встановлено судом, звернення Д. С. І. від 24 вересня 2013 р. надійшло на адресу Верховної Ради України, було зареєстровано та передане на виконання до секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці.

14 жовтня 2013 р. листом за підписом Голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Ц. П. С. надана письмова відповідь на заяву Д. С. І.

Отже, при наданні відповіді на звернення Д. С. І. відповідачем не було допущено порушення вимог чинного законодавства України.

Доводи позивача про те, що відповідь, надана відповідачем на його запит, містить недостовірну інформацію, не ґрунтуються на вимогах закону, оскільки позивачем суду не надано жодних доказів її недостовірності.

З урахуванням викладеного колегія суддів доходить висновку відмовити Д. С. І. у задоволенні його позовних вимог до Верховної Ради України про визнання протиправними дій відповідача при наданні відповіді № 04-37/16-250515 від 14 жовтня 2013 р.

Керуючись статтями 18, 160–163, 167, 171-1 КАСУ, суд

п о с т а н о в и в:

У задоволенні позову Д. С. І. до Верховної Ради України про визнання дій протиправними відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.